

AQUAFONIA

DOSSIER PEDAGÒGIC

MÚSICA I AIGUA, CONTEXTUALITZACIÓ

L'aigua és l'element que permet que hi hagi vida al nostre món. Els humans estem fets d'un 70% d'aigua. El planeta Terra és el planeta blau. L'aigua ha estat, és i serà imprescindible per a totes les cultures que han habitat la Terra, ja que sense ella no podríem ser ni estar. Potser per tot això, la importància dels rius, la immensitat del mar, la tranquil·litat dels llacs o les violentes tempestes... han servit d'inspiració a molts compositors.

Però l'aigua i les seves propietats també ens poden servir per a fer música. Especialment en la segona meitat del segle XX, la Avantguarda Clàssica estudia aquestes idees. Al 1952, John Cage componia "Water Music", una obra que fou presentada al 1960, modificada com a "Water Walk", en un show televisiu a EEUU.

WATER WALK

Al 1998 s'estrena "Water Concerto for Water Percussion and Orchestra" del compositor xinès Tan Dun. Tot i això, aquesta música experimental no és quelcom nou. Al llarg de la història s'ha fet molta música amb utensilis i objectes quotidians interactuant amb l'aigua.

WATER CONCERTO

CONSIDERACIONS PRÈVIES PER AL PROFESSORAT

Aquest dossier ha estat concebut com a una orientació prèvia o posterior a l'audició Aquafònica. Pretén ser un generador d'idees a l'hora de preparar, repassar, comentar... en definitiva, viure a l'aula músiques, dinàmiques i situacions viscudes a l'entorn del concert.

Cal destacar que les propostes especificades es poden realitzar de manera aïllada, o bé seguint la progressió d'aquest dossier. Així doncs, és un material flexible, dinàmic i transformable a les necessitats específiques de cada aula i de cada grup humà.

Des d'Aquafonia volem posar-nos a la vostra disposició per tal d'aclarir dubtes, escoltar noves propostes o enviar-vos material per aprofundir en qualsevol de les activitats.

Desitgem que gaudiu molt compartint aquest projecte.

ÍNDEX

MÚSICA I AIGUA, CONTEXTUALITZACIÓ. CONSIDERACIONS PRÈVIES PER ALS DOCENTS.....	2
--	---

1. MÚSICA CLÀSSICA.....	4
-------------------------	---

W.A. Mozart.....	4
------------------	---

C.C. Saint-Saëns.....	6
-----------------------	---

2. MÚSICA MODERNA.....	8
------------------------	---

3. MÚSIQUES DEL MÓN.....	9
--------------------------	---

4. AQUAFONIA A LA TEVA AULA.....	10
----------------------------------	----

 1 Ampolla DO. Cofee Serenade

 2 Ampolles DO i RE. Pim Pam

 3 Ampolles DO, RE i MI. Mary had a little lamb

 4 Ampolles DO, RE, MI i FA. Una mosca volava per la llum

 5 Ampolles DO,RE, MI, FA i SOL. El gegant del pi

 5 Ampolles DO,RE, MI, FA i SOL. Himnes de l'alegria

 8 Ampolles DO, RE, MI, FA, SOL, LA SI i DO'. A message to you Rudy

 8 Ampolles DO, RE, MI, FA, SOL, LA SI i DO'. Flinstone

Al llarg d'aquest concert escoltem 3 estils musicals (música clàssica, música moderna i músiques del món) que desenvolupem a continuació:

1. Música Clàssica

Els compositors que estudiem són els següents: W.A. Mozart, Camille Saint-Saens, A. Katxaturian i D. Kavalevsky.

Wolfgang Amadeus Mozart (Salzburg, 1756 – Viena, 1791)

Fou un compositor austríac, considerat com un dels més destacats de la història de la música occidental. A diferència de qualsevol altre compositor de la història musical, va escriure sobre tots els gèneres de la seva època, essent important i virtuós en cadascun d'ells, així com per la seva sorprenent fluïdesa de composició. Era el germà petit de la pianista i compositora Maria Anna Mozart.

DIE ZAUBERFLÖTE, La flauta màgica

PAPAGENO

W.A.Mozart escriu aquesta òpera al 1791, i l'estrena a Viena el 30 de setembre del mateix any.

Argument de l'òpera:

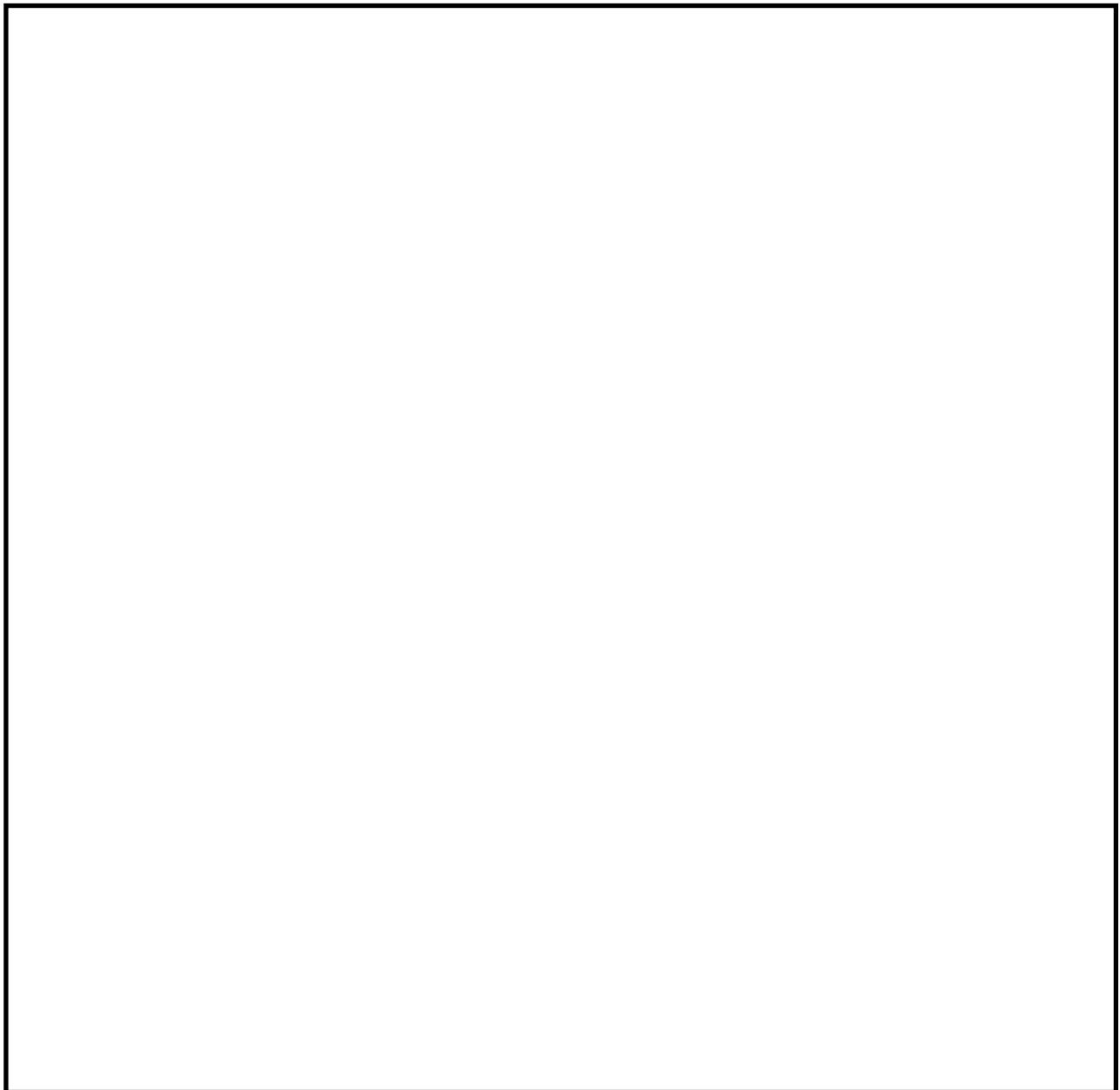
El príncep Tamino és perseguit per una serp i, fugint d'ella, acaba als dominis de la Reina de la Nit, qui li ensenya un retrat de la seva filla Pamina, segrestada pel malvat Sarastro. Tamino, en veure la imatge de Pamina, en queda enamorat, i és llavors quan la Reina de la Nit li promet la mà de la seva filla si aconsegueix rescatar-la. Tamino, amb l'ajuda de Papageno (l'home-ocell) s'endinsa al territori del malvat Sarastro... però no triguen a adonar-se que, realment, la més dolenta de la història és la Reina de la Nit. Per poder viure junts i deslliurar-se de la malvada Reina, Sarastro, Papageno i Pamina hauran de superar un seguit de proves...

OPERA AMB TEXANS

Aconseguiran superar les proves? Com t'imagines què són aquestes proves? Quin final decideixes per a la història?

Escriu el final de la història...

Dibuixa el final de la història...

Charles Camille Saint-Saëns (París, 1835 – Argel, 1921)

Fou un compositor, director d'orquestra, organista i pianista francès. Virtuós del piano i excel·lent improvisador a l'orgue, Camille Saint-Saëns era un intel·lectual multifacètic. Tenia nocions de Geologia, Arqueologia, Botànica, Entomologia, Matemàtiques, Ciències, Musicologia, Etnomusicologia...

Le carnaval des animaux, El carnaval dels animals

FOSSILS

Camille Saint-Saëns escriu aquesta Suite de 14 moviments a Àustria el 1886. Originalment l'obra està concebuda per a un grup de música de cambra (flauta, clarinet, dos pianos, harmònica de vidre, xilòfon, dos violins, viola, violoncel i contrabaix), tot i que no és estrany escoltar versions per a orquestra de corda.

El compositor planteja l'obra com una broma per Carnaval, per això hi apareixen animals com ara lleons, gallines, cangurs, ases... sempre amb un toc de bon humor. Com a curiositat, cal destacar que aquesta peça fou interpretada només en concerts privats per amics del mateix compositor. No va ser fins després de la seva mort que l'obra va ser publicada i actualment és una de les peces més conegudes del compositor.

Has sentit a parlar mai de l'armònica de vidre? Com te l'imagines? Com el farem sonar? quins sons pot fer el teu instrument?(dibuixa un instrument inventat i al músic que el fa sonar)

Després d'haver-te imaginat aquest instrument, comprova com és, com es fa sonar, quin és el seu so...!

ARMONICA DE VIDRE

2. Música Moderna, Bandes Sonores

Les Bandes Sonores formen part de l'imaginari acústic col·lectiu de grans i petits.

US PROPOSO UN JOC! Sabrieu endevinar de quina pel·lícula (o sèrie) és cada música? (clicant al títol de cada pel·lícula accediràs al link de la música!)

- [Indiana Jones](#)
- [Caça Fantasmes](#)
- [Patrulla Canina](#)
- [Superman](#)
- [Pirates del Carib](#)
- [Spiderman](#)
- [Batman](#)
- [La guerra de les Galàxies](#)
- ... ?

Proposta per dinamitzar el joc. Per poder fer una dinàmica, podem posar només tres segons de música i animar a l'alumnat per poder endevinar quina BSO és. Segurament en 3 segons no en tindrem prou, així que podem donar un altre cop al "PLAY" durant 5 segons més. Segur que aleshores molts ja hauran pogut reconèixer la BSO per tant, tant sols ens quedarà donar-li un altre cop al "PLAY" mentres anotem a la pissarra el nom, comentem el nostre personatge preferit, o les escenes preferides de la pel·lícula de cadascú.

Ens sorprendria saber quantes bandes sonores podem conèixer entre tots i totes, fem una prova? Podem preguntar a l'alumnat quantes creiem que en sortiran entre tots i totes. La nostra experiència ens diu, que la seva resposta a priori, serà inferior al resultat final d'aquest experiment.

Intentem fer un llistat amb totes les bandes sonores que coneixem, tant sols pensant amb les nostres pel·lícules o dibuixos preferits, segur que podem, entre tots i totes tararejar més de 10 BSO. Ens farem creus del gran número de melodies que compartim en el nostre imaginari.

3. Músiques del Món

Ara ens mourem pel món, i viatjarem fins a Brasil, Turquia, Grècia, Síria, Liban i Catalunya.

COM CREUS QUE SONEN LES MÚSiques DEL MÓN?

MÚSICA
1

MÚSICA
2

MÚSICA
3

MÚSICA
4

MÚSICA
5

MÚSICA
6

SÍRIA

LIBAN

ITALIA

BRASIL

GRECIA

TURQUIA

4. AQUAFONIA A LA TEVA AULA

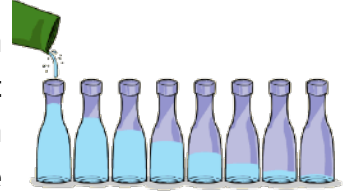
En les següents pàgines et proposem idees per aprendre a tocar l'instrument principal d'Aquafonia, les AMPOLLES AFINADES.

Algunes consideracions prèvies:

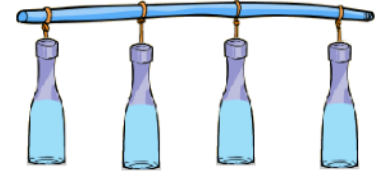
- Aquesta proposta didàctica et permetrà aprendre a tocar aquest instrument començant per una ampolla (DO), seguint amb dos ampolles (DO i RE) i així consecutivament fins a poder utilitzar les 8 ampolles de l'escala musical.
- Pots aconseguir aquest instrument a la web d'Aquafonia, o fer-lo amb ampolles reciclades i afinant-les amb aigua i fins hi tot, pots utilitzar aquesta guia amb altres instruments que ja tinguis a l'aula: Boomwhackers, Campanes afinades, Xilòfons, Metalòfons...
- Aquest material consta d'una cançó per nivell, però això no és tot...! A través del CODI QR que trobaràs a cada fitxa, tindràs accés a 3 nivells de dificultat per cançó, amb acompanyaments fets a mida per tal que les repeticions que son necessàries en qualsevol procés d'aprenentatge siguin el màxim de diferents i d'enriquidores possibles per l'alumnat. En cada nivell de dificultat, trobaràs 2 versions d'àudio diferents: una versió amb l'acompanyament sol i l'altra amb la melodia gravada i fent de guia juntament amb l'acompanyament.
- Per tant, estàs davant d'un repertori de 8 cançons, amb 6 àudios per versió i 6 vídeos partitura. Un total de 48 audios i vídeos. Un material complert que ens plau presentar-te i animar-te a que l'utilitzis a la teva conveniència.

LUTERÍA; Suports per percutir les botelles

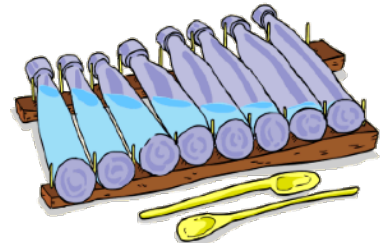
1. El primer exemple és el més intuïtiu. Es tracta de deixar recolzades les ampolles a sobre de qualsevol superfície plana (terra, taula, banc...). Per tal de guanyar seguretat, es pot enganxar un xic de velcro al cul de l'ampolla i a la superfície plana (no és necessari, però si vols fer-ho tingues en compte que necessitaràs cola per a vidre).

2. En el segon cas podem penjar les ampolles d'un fil. Aquesta opció és més laboriosa i entretinguda, ja que has de lligar cada una de les ampolles i trobar una barra que les sostingui (un penjador pot ser una bona solució). També és cert que és l'opció en la qual l'ampolla, en ser percutida, pot vibrar més i, per tant, és la manera que l'instrument soni millor.

3. L'últim exemple distribueix les ampolles a mode de xilòfon. Cal destacar que és l'exemple més costós i el que ofereix menys qualitat sonora. Això s'explica perquè cada ampolla està sostinguda per dos punts i per aquest motiu perd molta vibració.

Ara ja si, ho tenim tot preparat...

COMENCEM!

COFFEE SERENADE

Ted Huggens

QUAN TOCA EL PIANO, NO TOCO

QUAN EL PIANO FA SILENCI, IMPROVISO

COFFEE SERENADE Ted Huggens

Proposta de procés d'aprenentatge:

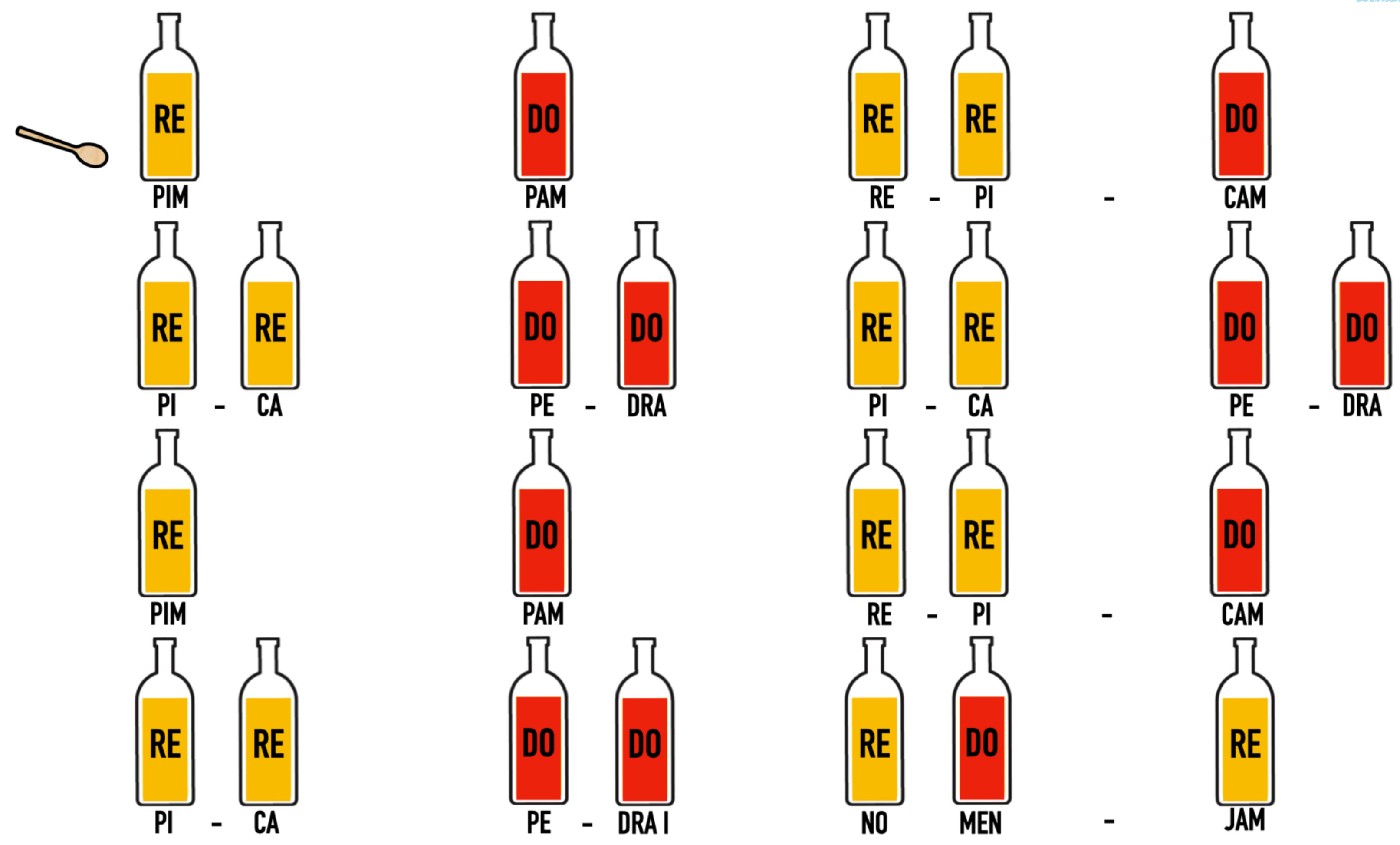
- 1) La música original és del compositor Ted Huggens, el qual proposa una serenata per a banda simfònica (amb violoncels i contrabaixos) i un solista ben especial: una tassa de cafè.
- 2) Mira el vídeo de la peça original: [link al youtube](#).
- 3) Ara que has vist quanta música diferent es pot fer amb una tassa de cafè, quants sons diferents pots fer tu amb una sola ampolla?
- 4) La nostra versió està un to per sobre de l'original i acompanyada pel piano. Per tant, i amb el permís de Ted Huggens, anomenarem aquesta versió BOTTLE SERENADE.
- 5) AQUESTA CANÇÓ-JOC ENS SERVIRÀ PER DESCOBRIR, CADA COP QUE EL PIANO FACI SILENCI, TOTS ELS SONS QUE PODEM FER AMB EL NOSTRE DO.

Pim, Pam pop. catalana

notes a utilitzar

Pim, Pam pop. catalana

Pim Pam Re - pi - cam Pi - ca Pe - dra Pi - ca Pe - dra

Pim Pam Re - pi - cam Pi - ca Pe - drai NO MEN - JAM

Proposta de procés d'aprenentatge:

- 1) Presentem els dos sons, Pims i Pams, relacionant-los amb les ampolles tot jugant al clàssic pregunta resposta: Pim Pim Pim! Cling Cling Cling...
- 2) Descubrim que cada pulsació té una nota menys al final de tot. Per tant, podem toquem RE DO amb obstinat a ritme de negres i sempre l'encertem!
- 3) Concretem el ritme de la cançó fent un o dos cops per pulsació (ho podem dirigir amb els nostres dits).
- 4) Toquem la cançó a tempo amb el MICHAEL JACKSON!

Guia per tocar amb l'acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL ♩ = 90

Canta i toca la melodia una vegada!

(Escolta la introducció per agafar el tempo i gaudeix d'aquesta música tranquil·la)

NIVELL MITJÀ ♩ = 120

Canta i toca la melodia una vegada!

(Vigila amb el tempo que és ben ràpid!!!)

Nivell AVANÇAT, Michael Jackson // They don't care about us

PREPARACIÓ: Utilitza el track com a base per poder practicar i assajar la cançó diferents vegades i a diferents tempos.

VERSIÓ CONCERT!!!

Començarem tocant el Pim Pam mentres escoltem al Michael Jackson. A continuació, en la part de percussió podem tocar el Pim Pam sense les ampolles fent servir dos sons diferents. Per exemple, amb les baquetes. I, finalment, tocarem mitg pim pam lent i un de ben ràpid! Estàs preparada i preparat?

Mary had a little lamb, Buddy Guy

notes a utilitzar

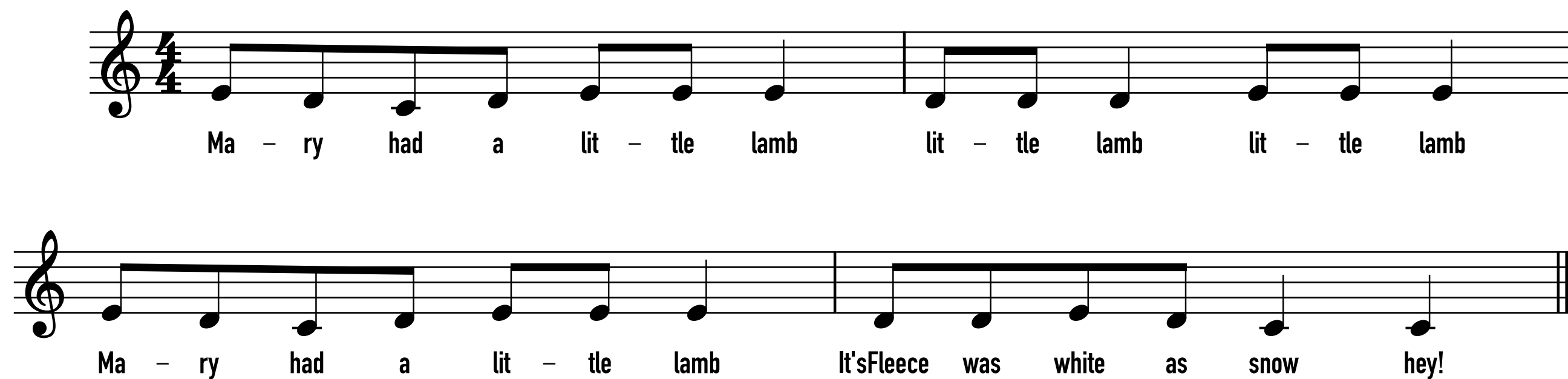
Mary had a little lamb
lit - tle
lit - tle
Ma - ry
had a
lit - tle
lamb
lit - tle
lamb
lit - tle
lamb
It's fleece was
white as
snow
hey!

Mary had a little lamb, Buddy Guy

Proposta de procés d'aprenentatge:

- 1) Canta la cançó amb la seva lletra.
- 2) Canta la cançó amb el nom de les notes i, al mateix temps, toca el tap de l'ampolla amb la mà (sense baqueta).
- 3) Fixa't! El primer i el tercer compàs són iguals. I el segon i el quart... quina diferència tenen?
- 4) Juga amb la melodia! Canta i toca!
- 5) Quan ho tinguis claríssim, pots provar de canviar tots els Mls pels DOs i tots els DOs per Mls, ja veuràs que bé sona! Acabes de fer una cançó nova!!!

Guia per tocar amb l'acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL ♩ = 56

Canta i toca la melodia una vegada!

NIVELL MITJÀ ♩ = 60

Canta i toca la melodia!

Repeteix la melodia! A banda del tempo... en què varia l'acompanyament?

Nivell AVANÇAT ♩ = 60 i 120!

Canta i toca la melodia! (acompanyament amb mode menor).

Canta i toca la melodia!

Repeteix la melodia anant el doble de ràpid!
Atenció, ens hem de concentrar!!!

Una mosca, cançó popular

DO

RE

MI

FA

notes a utilitzar

DO	DO	FA	-	FA	DO	RE	DO	RE	DO	FA	FA	FA					
U	-	na	mos	-	ca	vo	-	la	-	va	per	la	llum!	llum!	llum!		
DO	DO	FA		FA		RE		DO		MI							
I	la	llum	es	va	a	-	pa	-	gar!								
DO	DO	RE	DO	MI		MI	DO	RE	DO	RE	DO	MI		MI			
I	la	po	-	bra	mos	-	ca	es	va	que	-	dar	a	les	fos	-	ques
DO	DO	RE	DO	MI		MI	DO	RE	DO	RE	MI	FA					
I	la	po	-	bra	mos	-	ca	no	va	po	-	der	vo	-	lar!		

Una mosca, cançó popular

F C7 F

Un - a mos - ca vo - la - va per la llum, llum, llum! I la llum es va, a pa gar! I la po - bra mos - ca es va que - dar, a les fos - ques i la po - bra mos - ca no va po - der vo - lar!

Proposta de procés d'aprenentatge:

- 1) Canta la cançó amb la seva lletra.
- 2) Canta la cançó canviant totes les vocals per A, E, I, O i U (ana masca valava par la llam llam llam...).
- 3) Mentre cantes la cançó, pica l'harmonia amb les ampolles (fixa't que l'únic canvi d'harmonia és quan la llum s'apaga, i podem afegir-hi gestos, percussió corporal...).
- 4) Toca la melodia primer sense acompanyament, i després ja amb l'acompanyament que ja hem escoltat.
- 5) Joga amb la melodia i l'acompanyament!

Guia per tocar amb l'acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL ♩ = 90

Canta i toca la melodia una vegada!

NIVELL MITJÀ ♩ = 110

Canta i toca la melodia!

Repeteix la melodia!

Nivell AVANÇAT ♩ = 130

Canta i toca la melodia!

Canta la melodia i TOCA l'ACOMPANYAMENT!

Repeteix la melodia amb variacions!

Atenció: quan s'apaga el llum para la música de cop. Molta concentració amb aquesta última versió!

El gegant del Pi, pop. Catalana

DO

RE

MI

FA

SOL

notes a utilitzar

MI

FA

Elge

-

SOL

gant

MI

del

DO

Pi

FA

MI

Ara

-

RE

DO

bal-la

RE

RE

a-ra

MI

DO

bal-la

MI

FA

Elge

-

SOL

gant

MI

del

DO

Pi

FA

MI

Ara

-

RE

DO

bal-la

RE

MI

pel-ca

-

DO

mí

El gegant del Pi, pop. Catalana

Proposta de procés d'aprenentatge:

- 1) Canta la cançó amb la seva lletra.
- 2) Canta la cançó amb el nom de les notes: mi fa sol mi do, fa mi re do re re mi do...
- 3) Practica la cançó sense l'acompanyament. Quan tinguis clar l'ordre de les ampolles, comença a tocar aquesta música amb el nostre acompanyament.

Guia per tocar amb l'acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL ♩ = 60

Canta i toca la melodia una vegada!

NIVELL MITJÀ ♩ = 80

Canta i toca la melodia!

Nivell AVANÇAT ♩ = 110

Toca la melodia!

Repeteix la melodia! A la segona vegada pots tocar la segona lletra, el Gegant de la ciutat! Fixa't que la melodia canvia molt subtilment.

Toca la segona lletra! (vigila amb el tempo i amb l'acompanyament, que fa moltes notes el piano!)

HIMNE DE L'ALEGRIA, L.V.Beethoven

DO

RE

MI

FA

SOL

notes a utilitzar

MI

MI

DO

DO

MI

MI

DO

DO

FA

SOL

RE

MI

FA

SOL

RE

MI

SOL

FA

MI

SOL

FA

RE

MI

RE

RE

RE

MI

RE

DO

DO

HIMNE DE L'ALEGRIA, L.V.Beethoven

DO

RE

MI

FA

SOL

notes a utilitzar

RE

RE

MI

DO

RE

MI

FA

MI

DO

RE

MI

FA

MI

RE

DO

RE

SOL

HIMNE DE L'ALEGRIA, L.V.Beethoven

Proposta de procés d'aprenentatge:

- 1) Segur que tots i totes tenim al cap aquesta cançó. Així i tot, recomanem començar escoltant la versió original: [youtube](#).
- 2) Practica la primera part de la cançó (fins al fine), entenent que la melodia es repeteix (del compàs 1-4 i del 5-8, només canvien les 2 últimes notes).
- 3) Practica la part B de la melodia.
- 4) Toca la melodia amb l'acompanyament Aquafònic.

Guia per tocar amb l'acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL ♩ = 90

NIVELL MITJÀ ♩ = 130

Nivell AVANÇAT ♩ = 160

Toca la melodia una vegada!

Toca la melodia una vegada!

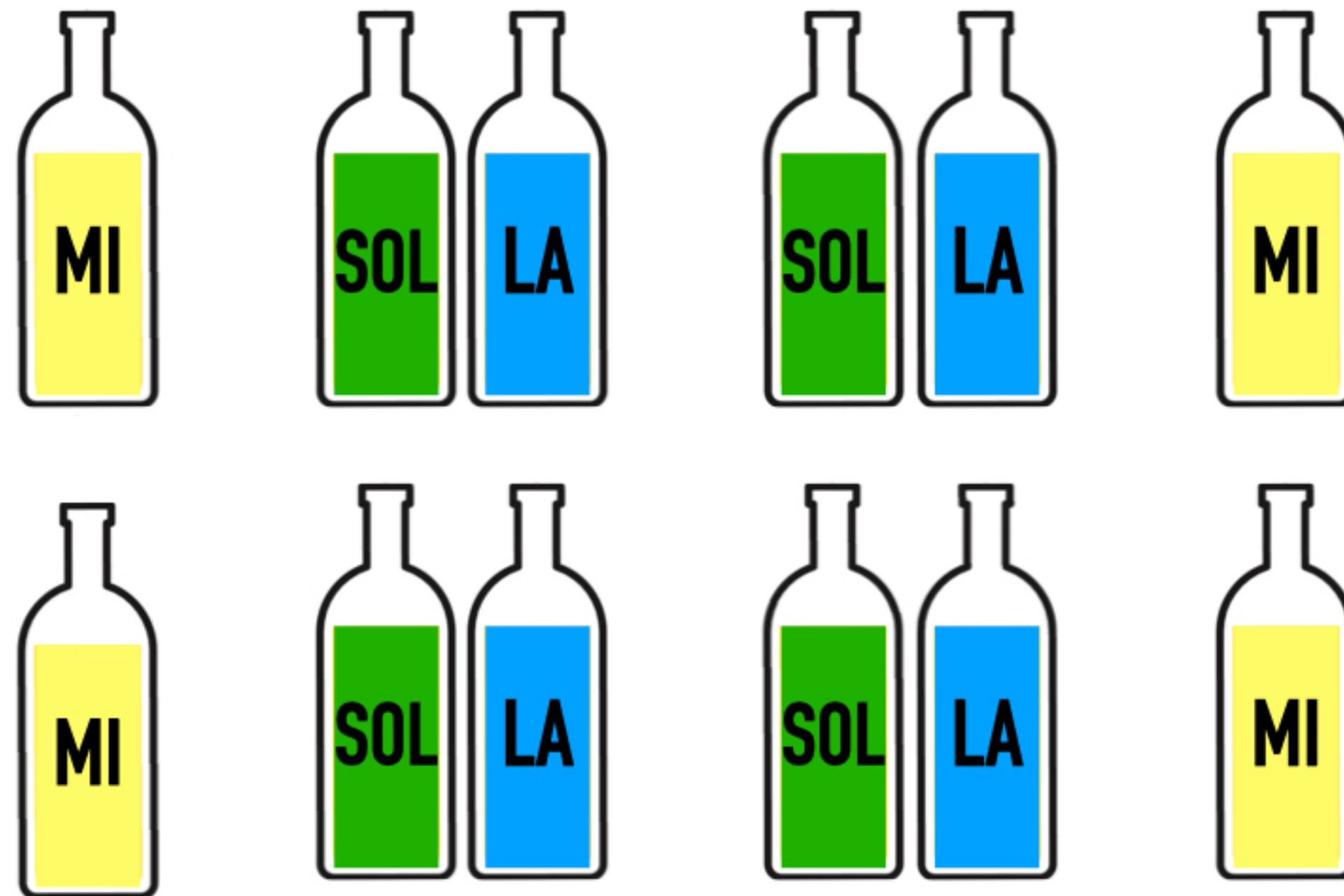
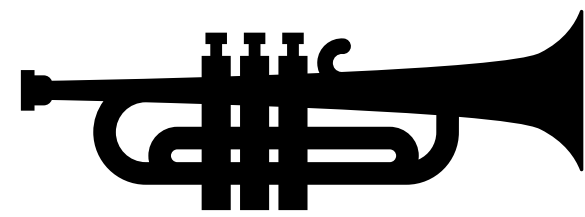
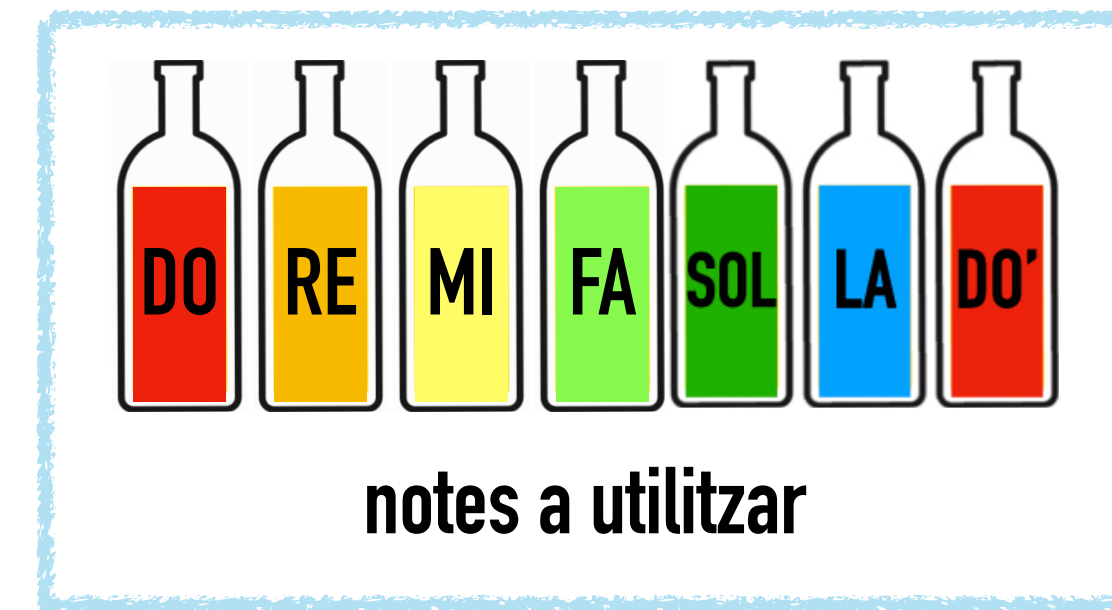
Toca la melodia una vegada!

A MESSAGE TO YOU RUDY

The Specials

A MESSAGE TO YOU RUDY

The Specials

DO

RE

MI

FA

SOL

LA

DO'

notes a utilitzar

SOL

LA

DO'

LA

DO'

LA

Stop your mes - sing a - round

SOL

LA

DO'

LA

DO'

DO'

LA

Bet - ter think of your fu - ture

SOL

LA

DO'

LA

DO'

LA

Time you stra - ighten right out

FA

FA

SOL

SOL

RE

MI

Cre - ating pro - blems in town

A MESSAGE TO YOU RUDY

The Specials

DO

RE

MI

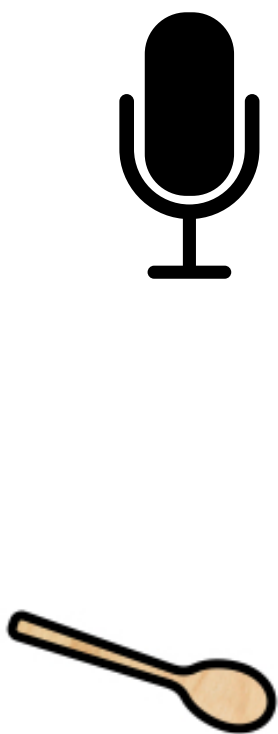
FA

SOL

LA

DO'

notes a utilitzar

SI

RU

DO'

DY

SI

RU

DO'

DY

DO'

A

LA

MES-SAGE

LA

DO'

A

LA

MES-SAGE

LA

LA

TO

SI

YOU

LA

TO

SI

YOU

A MESSAGE TO YOU RUDY The Specials

Proposta de procés d'aprenentatge:

- 1) Escoltar la cançó i reconeixer les tres parts d'aquesta:
1) Melodia d'instrumentde vent metall
2) Vers de la cançó
3) Tornada
2) Tocar cada part per separat sense la música
3) Gaudir del clàssic de clàssics practicant cada part de la cançó amb les ampolles Aquafòniques

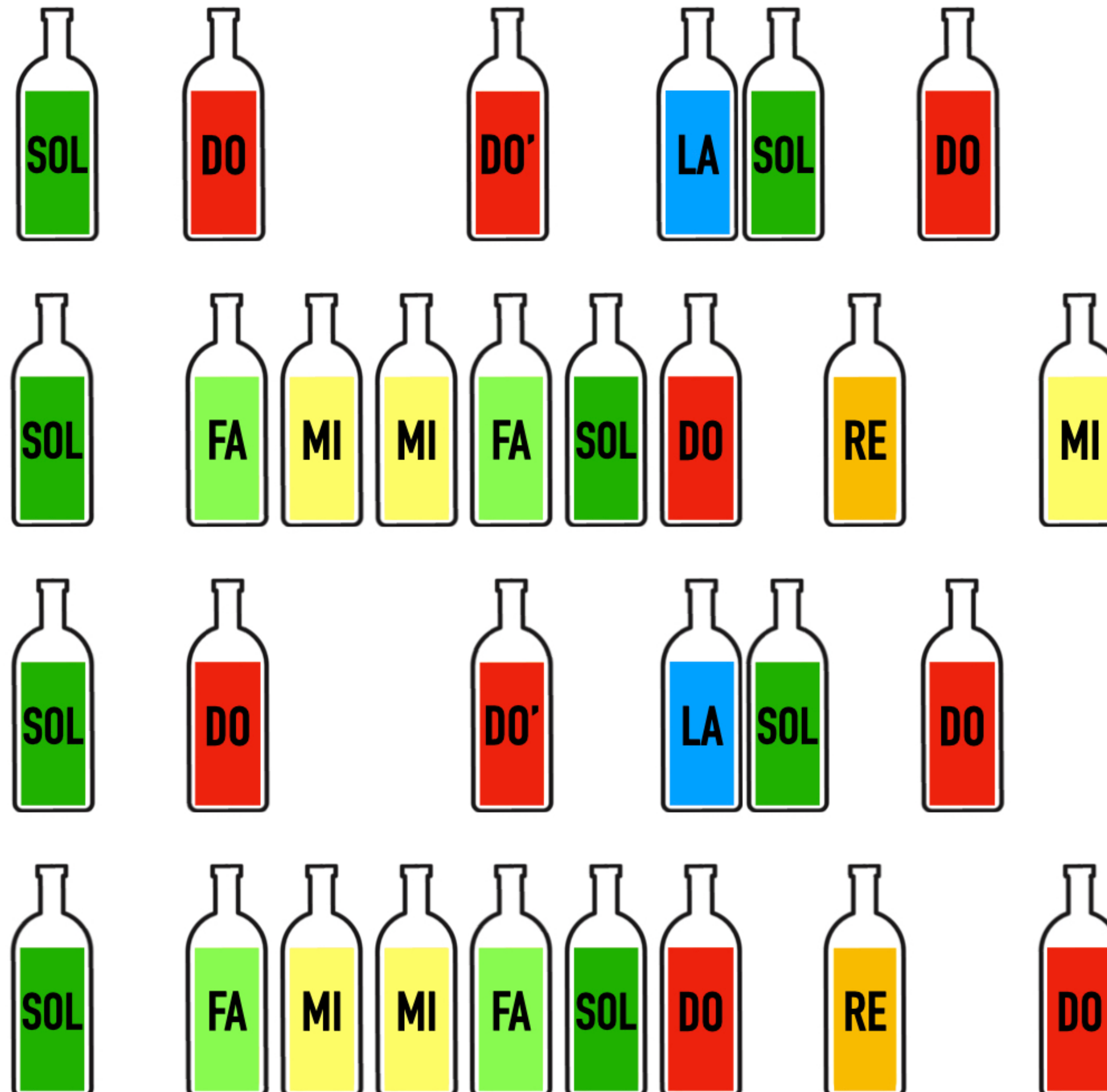
Guia per tocar amb l'acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL (METALLS I TORNADA)	NIVELL MITJÀ (VERS I TORNADA)	NIVELL AVANÇAT (METALLS, VERS I TORNADA)
Canta i toca la melodia dels metalls, fins i tot quan la cançó canvia a vers, tu segueixes tocant aquesta melodia i li fas una segona veu al cantant The Specials	Practica el vers, que al nostre criteri és la part més complicada i segueix practicant amb la tornada. Ets capaç de trobar una tercera veu per la tornada?	Juga amb tota la cançó!

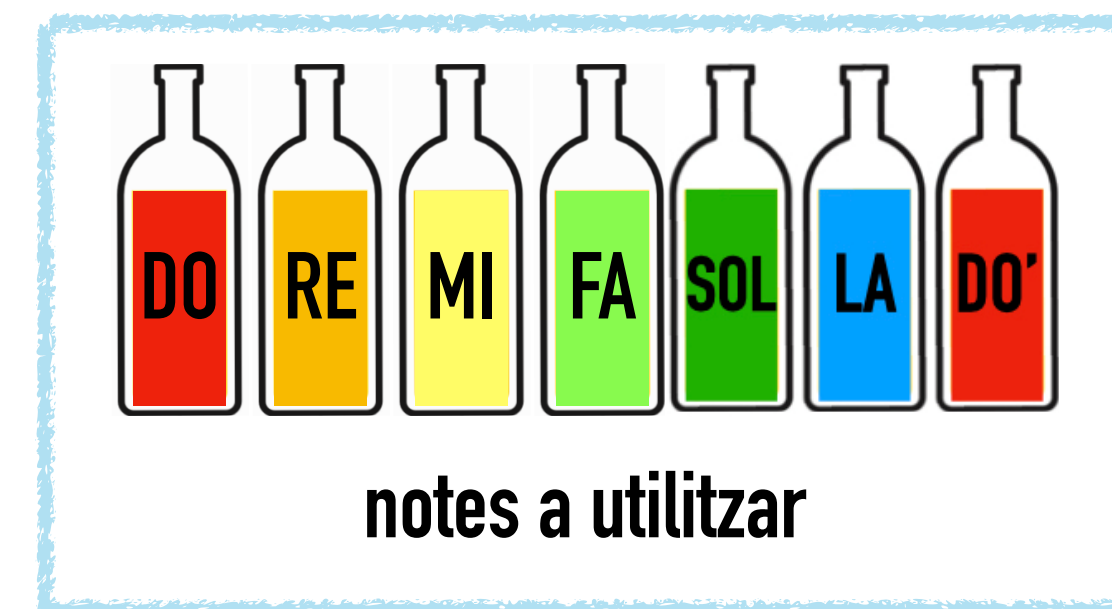
FLINSTONE, Hoyt Curtin

notes a utilitzar

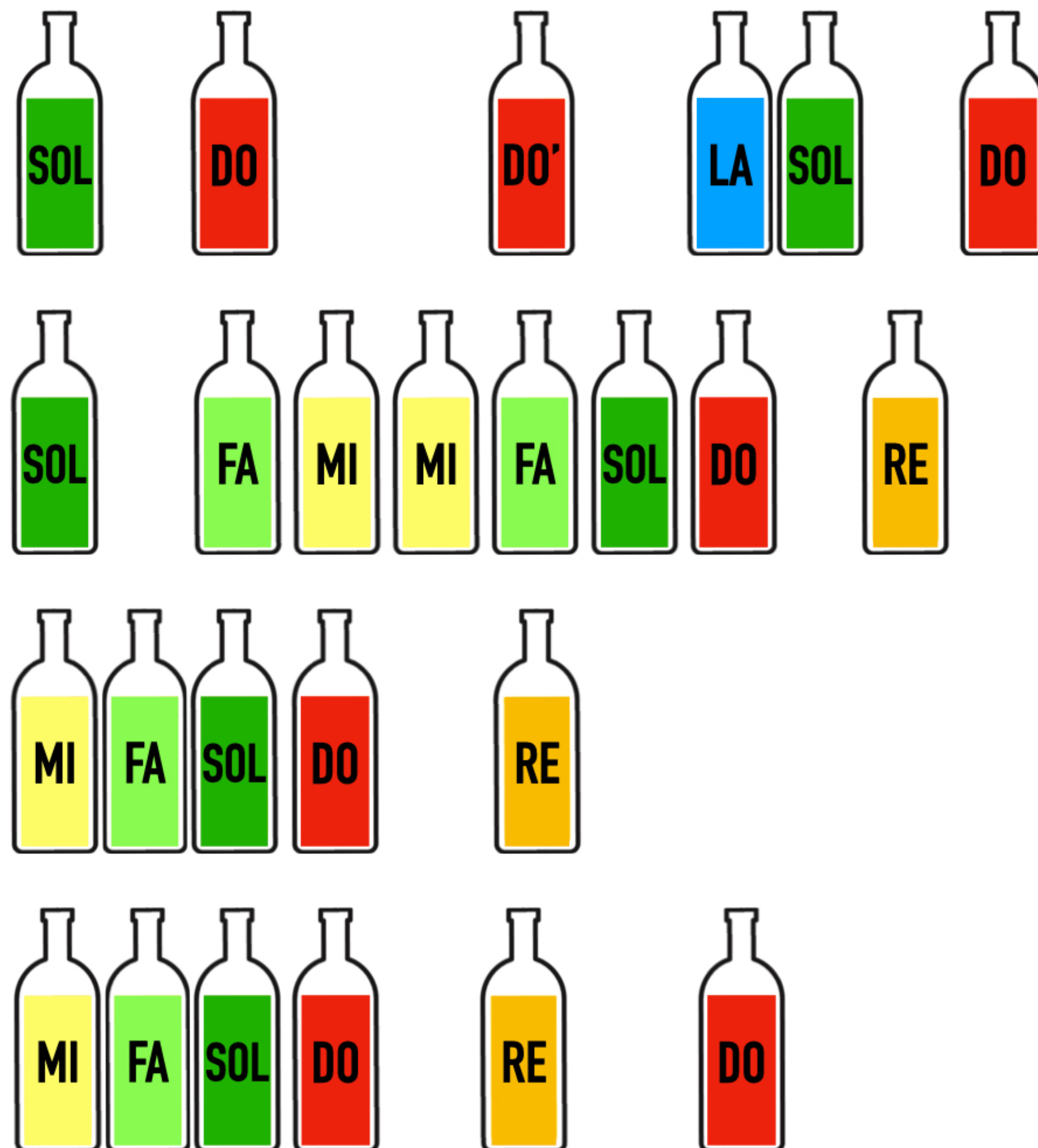

FLINSTONE, Hoyt Curtin

FLINSTONE, Hoyt Curtin

notes a utilitzar

FLINSTONE, Hoyt Curtin

Proposta de procés d’aprenentatge:

- 1) Cantar la cançó original amb la seva lletra
- 2) Toca la melodia primer sense acompanyament i després ja amb l’acompanyament Inicial
- 3) Quan et surti de manera fluïda passa a l’acompanyament mitjà, i intenta memoritzar les ampolles
- 4) Quan ja t’ho sàpiguís de memòria ja pots tocar sobre de la cançó original al Nivell Avançat! Atenció que és molt ràpid!

Guia per tocar amb l’acompanyament aquafònic:

NIVELL INICIAL = 90	NIVELL MITJÀ = 130	Nivell AVANÇAT (música original transposada a Do Major)
Canta i toca la melodia fins que et surti de manera fluïda!	Canta i toca la melodia!	Canta i toca la melodia!
	Repeteix la melodia i intenta memoritzar cada nota, cada ampolla i cada baqueta!	Repeteix la melodia intentant trobar variacions rítmiques i notes de pas, ets capaç? Nivell avançadíssim!